

Emlékeztető
a Konzultációs Testület 2019. április 10-ei üléséről

A Kúria Elnöke által az ún. devizahiteles érvénytelenségi perek jogalkalmazási kérdéseinek vizsgálatára felállított Konzultációs Testület a 2019. április 10-ei ülésén megtárgyalta azt az vitaanyagot, amely a Kúria által több mint 140 ügy vizsgálata alapján készült az árfolyam kockázatot a fogyasztóra telepítő szerződési kikötések tisztességtelenségével kapcsolatos országos bírói gyakorlatról. A vitaanyag alapján a Konzultációs Testület által elfogadott összefoglaló megállapítások a következők.

1. A Konzultációs Testület a vizsgálat tapasztalatai, valamint az Európai Unió Bírósága által különösen a C-26/13., C-186/16., C-51/17. sz. ügyekben a tájékoztatás tisztességtelensége tárgyában kifejtettek alapján megállapította, hogy a Kúriának az ezzel kapcsolatos elvi iránymutatásai (6/2013. PJE számú jogegységi határozat 3. pontja; 2/2014. PJE számú jogegységi határozat 1. pontja) változatlanul irányadóak.

2. Annak megítélése, hogy az adott ügyben az árfolyamkockázatról való tájékoztatás tisztességes volt-e vagy sem, a bizonyítékok összességének értékelésén alapuló mérlegelési kérdés, így erre nézve a bíróságok számára jogegységi határozattal további kötelező iránymutatás általános jelleggel nem adható.

3. Az árfolyamkockázat viselésével kapcsolatos tájékoztatás elmaradása, vagy nem megfelelő volta esetén tisztességtelen („nem világos, nem érthető”) és így érvénytelen a szerződésnek az a rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot a fogyasztó viseli. Mivel ez a főszoolgáltatás körébe tartozó szerződési rendelkezés, ennek érvénytelensége az egész szerződés érvénytelenségét eredményezi, aminek következtében a fogyasztó nem kötelezhető az árfolyamkockázat viselésére.

4. Nem minősül megfelelő tájékoztatásnak, ha az árfolyamkockázat viselése csak kikövetkeztethető a szerződés egyes rendelkezéseiből, vagy több különböző okiratban (pl. ÁSZF, üzletszabályzat, hirdetmény) szereplő rendelkezések együttes értelmezése alapján.

5.. Az, hogy az árfolyamkockázatról való tájékoztatást tartalmazó okirat aláírására a szerződéskötéssel egyidejűleg kerül sor, akkor nem kifogásolható, ha a félnek elegendő idő állt rendelkezésére annak áttanulmányozására a szerződés aláírását megelőzően.

6.. Önmagában az, hogy maga a fogyasztó nem járt el kellő körültekintéssel, nem zárja ki, hogy a fogyasztó arra hivatkozzék, hogy a pénzügyi intézmény nem, vagy nem megfelelően tett eleget a tájékoztatási kötelezettségének.

7. Annak megítélésénél, hogy a fogyasztó kellő körültekintéssel járt-e el, amikor nem kért a pénzügyi intézménytől további tájékoztatást, figyelemmel kell lenni a szerződés átlagos fogyasztó számára esetleg félreérthető, homályos, bonyolult megfogalmazására is.

8. A tájékoztatás – összhangban az Európai Unió Bírósága vonatkozó iránymutatásaival – akkor megfelelő, ha abból kitűnik, hogy a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltásnak nincs felső határa, vagyis a törlesztő részlet akár jelentősen is megemelkedhet, valamint ha abból az

is kitűnik, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet.

9. A tájékoztatásból egyértelműen ki kell tűnnie nemcsak annak, hogy az árfolyam-változással számolni kell, hanem annak is, hogy az nem elhanyagolható mértékű kockázatot jelent, és nem csak elhanyagolható mértékben növelheti a törlesztő részleteket.

10. Ha a világos és érthető írásbeli, vagy szóbeli tájékoztatásból a várható árfolyam növekedés felső határa vagy maximális nagyságrendje megállapítható, az árfolyamkockázat csak eddig a mértékig terheli a fogyasztót.

A Konzultációs Testület a következő ülését 2019. június 19-én 13:00 órakor tartja. A Testület azt a kérdést fogja megvizsgálni, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozó kikötések érvénytelensége milyen jogkövetkezményekkel járhat, és annak alapján a felek közötti elszámolás milyen elvek szerint történhet.

Budapest, 2019. április 10.

Dr. Wellmann György
a Konzultációs Testület elnöke